

ливості між викладачами, сконцентрує увагу всього колективу на досягненні поставленої мети, зробить конкурентну основу добору кадрів дієвою та об'єктивною. А це у свою чергу стане важливим стимулом покращення роботи вузівського викладача.

ВПРОВАДЖЕННЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ У НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ПЕДАГОГІЧНОГО ВУЗУ

О. Демідієнко, В. Кузнецова

*Харківський
педагогічний університет*

Педагогічна праця за своєю природою творча, вона неможлива без наукових досліджень, які є її складовою частиною. Для удосконалення навчального процесу велике значення мають педагогічні технології, які повинні гарантувати досягнення заданої якості підготовки майбутніх вчителів, ріст їхньої професійної підготовки, розвиток творчих здібностей. Тому одним із важливих завдань педагогічної освіти є залучення студентів до науково-дослідної роботи вже з перших днів їх навчання в вузі. На цей напрям діяльності вищої школи звертають увагу педагоги країн СНД (Росія, Білорусь, Україна).

В педагогічних вузах Білорусії зміст технологій навчання студентів висвітлюється в багатьох науково-методичних працях (Кирвель І.І., Гурский Б.Н., Апатов А.В., Ерей Л.М. та інші - "Участие студентов в проведении научно-исследовательских работ". Минск. 1991. Автори відзначають, що до науково-дослідної роботи слід залучати якомога більше студентів, особливо при виконанні госпдоговорних тем. Такі дослідження викликають у студентів зацікавленість завдяки їх актуальності і практично-економічному значенню. Заслуговує на увагу проблема екологічної освіти на Україні (див. Грейда Н.Б. "Проблеми екологічної освіти у вищих навчальних закладах", Луцьк, 1995 ; Кузнецова В.І. "Екологічна освіта і виховання студентів при їх участі в наукових дослідженнях", Житомир, 1995 та інші).

В провідних капіталістичних країнах (США та ін.) педагогічні

технології навчання розглядаються під різним кутом зору. О.Г. Молибог, Т.Сакамото та ін. в педагогічну технологію включають різні концепції, засоби і процеси навчання. Д.Гасс приділяє велику увагу науковій організації навчального процесу з виконанням науково-дослідних робіт. Тобто навчання розглядається як процес оволодіння системою знань з метою їх використання в практичній роботі. В наукових працях педагогів різних країн зроблено висновок про те, що науково-дослідна робота значно активізує пізнавальну діяльність студентів, допомагає сформувати особисту відповідальність у розв'язанні екологічних проблем.

Одним із шляхів до цього є причетність студентів до виконання наукової тематики з екології. В Харківському педагогічному університеті проводять наукові дослідження з теми "Колоїдно-хімічні технології, спрямовані на запобігання забрудненню навколишнього середовища з використанням природних адсорбентів". Організацією праці передбачена участь студентів в наукових дослідженнях з використанням лабораторних робіт, вегетаційних і польових дослідів. На практичних заняттях за допомогою експрес-лабораторії студенти самі визначають ступінь забрудненості ґрунтів, водних джерел, рослин.

В період виконання польових робіт студенти вивчають наслідки деградації ґрунтів не тільки зі слів викладача, але й можуть самі практично оцінити їх післядію на людину. Нами були розроблені технології проведення дидактичних ігор (в період навчально-польових практик), впровадження нових методик з екологічного виховання. За допомогою дидактично-ігрових форм "Проблеми нітратів і важких металів та їх розв'язання" можливо забезпечити формування теоретичного і практичного мислення майбутніх вчителів. На підставі одержаних експериментальних даних студенти захищають дипломні роботи.

Порівняльний аналіз сучасних систем вищої освіти показує, що професійна підготовка студентів ще не цілком відповідає сучасному рівню науки. Ми вважаємо, що реформа вищої школи України повинна бути спрямована на екологізацію спеціальних дисциплін як новий педагогічний принцип формування екологічного світогляду студентів з залученням їх до наукових досліджень.